

Ze werden gedoopt, ontvingen de eerste communie en het vormsel, maar waren eigenlijk “slapende gelovigen”, tot ze op latere leeftijd het christendom bewust ontdekten en weer aansloten bij de kerk.

“Ik ben geen overijverige

Herman Van Rompuy en christelijke spiritualiteit vormen geen verrassende associatie. Dat de religieuze interesse van de gewezen “EU-president” zich een weg terug moest banen na jaren van ongelof, is verrassender. En inspirerend.

Sylvie Walraevens

a

mpertwaalf was Herman Van Rompuy (1947) toen hij in de biechtstoel van het Brusselse Sint-Jan Berchmanscollege zijn ongelof bekende. “Dat was geen daad van wrok of rebellie”, verduidelijkt hij. “Ik groeide op in een traditioneel katholiek gezin, met een milde maar zeer gelovige vader en een minder uitgesproken, veeleer ritueel-christelijke moeder. Ook de uitstraling van de ontvoogde grootstad deed haar werk. Een generatiekloof slaan hoefde niet. De biechtvader op het college nodigde mij uit voor een gesprek en hij gaf mij de *Quinque Viae* mee, die ik later als de godsbewijzen van Thomas van Aquino (*circa 1225-1274, nvdr*) leerde kennen. Die rationele constructies overtuigden mij niet. Hoe kon dat ook; geloof is geen zaak van verstandelijk begrip. Het grootste deel van mijn jeugd leefde ik zonder God. Toch outte ik mij niet als ongelovige. Het was geen strijd, eerder een *fact of life*. Toen ik voor mijn legerdienst moest aangeven of ik bij eventueel sneuvelen bijstand van een priester wenste, wees ik dat af.”

Humus

Op 26-jarige leeftijd – “Ik weet niet waarom of hoe” – vond de gewezen voorzitter van de Europese Raad zijn geloof terug. “Geloof is een genade Gods, *une histoire d’amour*”, kan hij enkel duiden. “Ik was steeds een spiritueel denker gebleven, sterk beïnvloed door de Franse schrijver Albert Camus (1913-1960, *nvdr*), een niet-gelovige, geëngageerde humanist. Camus sprak over *être saint sans Dieu*. Door die lekenspiritualiteit was het herwinnen van mijn geloof – zoals het verlies ervan – geen strijd. Mijn gelovige opvoeding liet mij jaren onverschillig, maar nu ben ik de jezuïeten heel erkentelijk voor hun open geest: dat ze ons een spreekbeurt lieten maken – ik over Karl Marx (1818-1883, *nvdr*) en mijn buurjongen over de Portugese zeer rechtse premier António Salazar (1889-1970, *nvdr*); dat ze een zuster lieten getuigen over haar werk met prostituties; dat een leraar een theaterstuk van Hugo Claus over incest voorlas. Ik werd opgevoed in een conciliair katholicisme en heb de bedompte klerikale opvoeding van ervoor niet gekend. Daarom waren mijn ‘breuk’ en ook mijn terugkeer mild. Maar zonder dat leven van gelovige gedachten en rituelen had ik niet kunnen terugkeren. Het is een humuslaag waarvan je nooit weet of het zaad kiemt, maar zonder groeit er niets.”

Vergeving

“Ben ik door die bekering anders gaan leven? Neen, mijn waarden bleven steeds dezelfde: de vier kardinale deugden die Cicero (106-43 voor Christus, *nvdr*) in *De Officiis* formuleerde, namelijk moed, wijsheid, gematigdheid en rechtvaardigheid. Zij getuigen van evenwicht. Wat wel veranderde, is de motivatie van die waardenbeleving. De horizontale dimensie van mijn geloof werd aangevuld met een verticale: de relatie tot God. Maar die verticale relatie moet gevoed worden. Mijn dagelijkse lectuur van het evangelie was een oefening om het een deel van mijn persoon te maken. Sommigen ontkoppelen beide dimensies. Ze hangen een extreemrechts of -links gedachtegoed aan terwijl hun verticale Godsrelatie overeind blijft. Dat is voor mij ondenkbaar. De Schrift daagt mijn gedachten en gevoelens uit, zoals ‘bemin uw vijand’ of de parabel van de barmhartige Samaritaan. Hoe meer ik over Jezus lees, hoe scherper ik de radicaliteit van Zijn boodschap zie.”

“Mensen kunnen heilig zijn, instellingen nooit.”

